

KOMUNIKAT PRASOWY nr 8/25

Luksemburg, 28 stycznia 2025 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-253/23 | ASG 2

Naprawienie szkody spowodowanej przez kartel: uregulowania krajowe stojące na przeszkodzie wytoczeniu powództwa zmierzającego do łącznego dochodzenia sędowanych wierzytelności mogą naruszać prawo Unii

Jest tak w sytuacji, gdy prawo krajowe nie przewiduje żadnego innego zbiorowego mechanizmu łączenia roszczeń indywidualnych osób poszkodowanych przez kartel i gdy wytoczenie indywidualnego powództwa o odszkodowanie okazuje się niemożliwe lub nadmiernie utrudnione

Prawo Unii pozwala każdej osobie żądać naprawienia szkody, która została jej wyrządzona wskutek naruszenia prawa konkurencji. Zadaniem każdego państwa członkowskiego jest określenie zasad wykonywania tego prawa, z poszanowaniem w szczególności zasady skuteczności. Zakazanie wniesienia powództwa zmierzającego do łącznego dochodzenia wierzytelności przez podmiot świadczący usługi prawne na podstawie sędowanych na niego przez znaczną liczbę osób poszkodowanych roszczeń odszkodowawczych może zagrozić skuteczności prawa Unii. Jest tak w przypadku, gdy prawo krajowe nie przewiduje żadnego innego zbiorowego mechanizmu łączenia roszczeń indywidualnych, a wniesienie powództwa indywidualnego w celu dochodzenia odszkodowania okazuje się niemożliwe lub nadmiernie utrudnione.

Trzydzieści dwa tartaki z siedzibą w Niemczech, w Belgii i w Luksemburgu twierdzą, że poniosły szkodę w wyniku działania kartelu, w ramach którego kraj związkowy Nadrenia Północna-Westfalia (Niemcy) stosował, przynajmniej od 28 czerwca 2005 r. do 30 czerwca 2019 r., zawyżone ceny sprzedaży tym tartakom drewnianych bali pochodzących z tego kraju związkowego.

Każdy z tych tartaków przeniósł swoje prawo do odszkodowania z tytułu poniesionej szkody na spółkę ASG 2. Jako „podmiot świadczący usługi prawne”, w rozumieniu prawa niemieckiego spółka, ta wniosła do sądu niemieckiego zbiorowe powództwo o odszkodowanie przeciwko krajowi związkowemu. Działa ona we własnym imieniu i na własny koszt, ale na rachunek tartaków, w zamian za wynagrodzenie w razie wygranej.

Kraj związkowy kwestionuje legitymację procesową ASG 2. Twierdzi, że przepisy niemieckie, zgodnie z ich wykładnią dokonaną przez niektóre sądy krajowe¹, nie zezwalają temu usługodawcy wnieść powództwa zmierzającego do łącznego dochodzenia sędowanych wierzytelności w kontekście naruszenia prawa konkurencji.

Zdaniem sądu niemieckiego powództwo zmierzające do łącznego dochodzenia tych wierzytelności stanowi w Niemczech jedyny zbiorowy mechanizm proceduralny, umożliwiający skuteczne wykonywanie prawa do odszkodowania w sprawach kartelowych. Sąd ten zwrócił się zatem do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy prawo Unii² stoi na przeszkodzie wykładni uregulowań krajowych, która uniemożliwia osobom poszkodowanym przez kartel skorzystanie z tego rodzaju powództwa.

Trybunał przypomniał, że **prawo Unii przyznaje każdej osobie poszkodowanej w wyniku naruszenia prawa konkurencji prawo do dochodzenia pełnego odszkodowania za to naruszenie**. Powództwo o odszkodowanie

może zostać wytoczone albo bezpośrednio przez osobę, której przysługuje to prawo, albo przez osobę trzecią, na którą prawo to zostało przeniesione.

Prawo Unii nie reguluje jednak sposobów dochodzenia prawa do odszkodowania z tytułu szkody wynikającej z naruszenia prawa konkurencji. W związku z tym **zadaniem każdego państwa członkowskiego jest określenie tych zasad z poszanowaniem w szczególności zasady skuteczności.**

W niniejszej sprawie **sąd niemiecki jest zobowiązany zbadać, czy wykładnia prawa krajowego zakazująca dochodzenia odszkodowań z tytułu szkód wynikających z działania kartelu w drodze powództwa zbiorowego, o którym mowa w niniejszej sprawie, spełnia wymóg skuteczności.** Jeżeli sąd niemiecki dojdzie do wniosku, że (i) prawo niemieckie nie przewiduje żadnego innego zbiorowego środka prawnego, który zapewniłby skuteczne wykonanie tego prawa do odszkodowania, oraz (ii) że wniesienie powództwa indywidualnego uniemożliwia lub nadmiernie utrudnia wykonywanie tego prawa i narusza skuteczną ochronę sądową, sąd niemiecki musiałby stwierdzić naruszenie prawa Unii.

W takim przypadku powinien on dążyć do dokonania wykładni przepisów krajowych w sposób zgodny z prawem Unii. Jeżeli wykładnia zgodna okaże się niemożliwa, **sąd niemiecki będzie musiał odstąpić od stosowania przepisów krajowych zakazujących wytaczania powództwa zmierzającego do łącznego dochodzenia indywidualnych roszczeń odszkodowawczych,** o którym mowa w niniejszej sprawie.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Powództwo zmierzające do łącznego dochodzenia sędziowanych wierzytelności zostało dopuszczone przez niemiecki federalny trybunał sprawiedliwości w szczególności w ramach sporów dotyczących najmu nieruchomości i odszkodowań dla pasażerów lotniczych. Jednakże sąd ten nie miał jeszcze okazji zająć stanowiska w specyficznym kontekście naprawienia szkody wyrządzonej przez kartel. Powództwo tego rodzaju nie jest natomiast dopuszczane przez niektóre sądy niższych instancji.

² Artykuł 101 TFUE i [dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE](#) z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego.